

Питання наявних знань та інформації щодо проблеми здоров'я є першими і необхідними передумовами усвідомлення молоддю цінності здоров'я і здорового способу життя. Тому дана проблема є дуже актуальною і потребує додаткового її дослідження.

Одним із найважливіших напрямів діяльності з формування здорового способу життя є забезпечення суспільства необхідною інформацією з цієї проблеми. Природно, це найбільш інтенсивно може бути здійснено через засоби масової інформації. На думку молодіжної аудиторії, визначено три найбільш впливові засоби розповсюдження інформації, що можуть доносити інформацію про ФЗСЖ. Це інтерактивні ЗМІ (інтернет), телебачення та преса.

Досліджуючи роль ЗМІ у формуванні ЗСЖ засобами телебачення, можна сказати, що, на сьогодні, чітко продуманої системи висвітлення проблем ЗСЖ на телебаченні не розроблено. Більшість сучасних українських ЗМІ в тій чи іншій формі торкаються проблем формування основних засад здорового способу життя серед молоді. Є програми, в яких порушуються питання формування ЗСЖ. Їх умовно можна розділити за такими тематичними напрямками: спортивні, медичні, молодіжні, жіночі, програми по харчуванню та інформаційно-розважальні. Але програми цієї тематики становлять незначний відсоток від загального масиву телебачення.

Частіше і певною мірою більш ґрунтовно проблема пропаганди і формування ЗСЖ у молоді висвітлюється у пресі. З'явилося багато нових періодичних друкованих видань. За рейтингом впливу ЗМІ на молодь серед друкованих видань перше місце посідають журнали і газети розважального та інформаційного профілю. Але найкраще, на сьогодні, інформацію про ЗСЖ висвітлює інтернет.

За даними досліджень представники молодіжної аудиторії хочуть бачити у ЗМІ більше інформації про негативний вплив шкідливих звичок на нащадків, про вплив неправильного способу життя на розвиток хвороб, про передчасне старіння організму, про позитивний вплив і користь фізичних вправ та інформацію про правильний раціон харчування. Аналіз існуючих заходів, спрямованих на формування здорового способу молоді, дозволяє визначити найбільш актуальні і пріоритетні напрями у розвитку та впровадженні програм, орієнтованих на молодь:

- підготовка фахівців, навчання широкого кола спеціалістів, які працюють з молоддю, в сфері охорони здоров'я, освіти, інформаційних технологій, розваг тощо;
- розробка інформаційно-освітніх програм, тренінгів, шкіл тощо та матеріалів (від посібників до буклетів і листівок), орієнтованих як на широкий загаль, так і на цільові групи;
- створення інформаційно-ресурсних центрів з питань ЗСЖ;
- залучення ЗМІ для формування усвідомлення та потреб самозахисту власного здоров'я молоді на систематичній основі;
- розвиток різноманітних форм консультування, тестування та допомоги на базі центрів соціальних служб для молоді;
- розробка і впровадження комплексних міжгалузевих програм формування здорового способу життя молоді;
- привернення уваги до тематики здорового способу життя молоді під час проведення масових заходів.

Діяльність ЗМІ в цілому, з точки зору інтересів здоров'я населення України, має розглядатися як окремих важливий напрям діяльності з формування ЗСЖ. Притому інтернет, телебачення, преса, спеціалізована реклама тощо мають не тільки створювати і поширювати потрібний для формування ЗСЖ молоді інформаційний продукт, а й нести відповідальність за його якість.

Шикітка Галина Миколаївна

Кандидат педагогічних наук

Ужгородський національний університет

АКТУАЛІЗАЦІЯ ІДЕЙ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ МОЛОДІ В ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ І ПЕДАГОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ

На сучасному етапі вплив громадських організацій на процеси розбудови демократичного суспільства, трансформації вітчизняного соціуму у контексті формування нових ціннісних орієнтирів невинно зростає. Як зазначає Ю.Д. Руденко, сьогодні «перед незалежною Україною постала історичної ваги проблема творчо відродити українське національне виховання і водночас піднести його на сучасний рівень наукового і культурного розвитку», тому «закономірним є те, що в наш час значно зріс інтерес педагогів до виховного потенціалу попередніх століть, їхніх виховних традицій».

Оглядаючи розвиток освітнього середовища в Україні на сучасному етапі, констатуємо, що багато ідей, які виникли в результаті функціонування педагогічних товариств на Закарпатті, уже втілено в життя у нових умовах. Серед таких ідей варто зазначити, наприклад, відкриття вищих навчальних закладів, подолання неписьменності; охоплення навчальних закладів їдальнями та спортивними майданчиками,

бібліотечними центрами, майстернями; функціонування закладів післядипломної педагогічної освіти як обов'язкової умови проходження вчителями курсів підвищення кваліфікації; наявність інтернатів для дітей із малозабезпечених сімей та дітей-сиріт; допомогу сім'ям із дітьми з особливими потребами; розгалужену мережу дошкільних навчальних закладів та закладів позашкільної освіти. Однак у досвіді діяльності крайових педагогічних товариств Закарпаття є й досі ідеї, які незаслужено потрапили в пласт забутого і відкиненого нашим суспільством або ж реалізовані не повною мірою.

Ключовими ідеями, які здатні прислужитись освіті України сьогодні та в майбутньому, на наш погляд, у плані змісту є ті, що стосуються формування національної свідомості та самосвідомості учня, його духовного світу, формування особистісної самостійності, моральних чеснот за шкалою європейських цінностей; у плані форми – організація освітньої системи як системи відродження нації, система роботи зі збереження традицій народу, організація навчання та виховання на основі демократизму та гуманізму, ідеї дитиноцентризму; компаративний, інтегративні та інтерактивні методи навчання, методи зв'язків школи з громадськістю і батьками, а також різноманітні методи розвитку іміджу вчителя, школи, формування людини знань та людини-патріота в цілому.

Необхідно відзначити, що, як нами виявлено, у 20-30-х роках ХХ століття в освітній системі Закарпаття превалювали ідеї гармонійного виховання та елементарної освіти Й. Песталоцці, ідея нового виховання на засадах гуманізму та свободи вибору М. Монтесорі та С. Френе, ідея цілісного виховання Р. Штейнера. Можна зробити висновок, що виховання та навчання в освіті Закарпаття в окреслений період мало яскраво виражений демократичний та гуманістичний характер і було проігнороване, на відміну від школи попередніх десятиліть, активним пошуком нових шляхів гармонійного розвитку особистості. В основі розвитку освіти була національна ідея, яка дала вагомий результат усього за два десятиліття: саме на закарпатоукраїнських землях у 1938–1939 рр. постала держава Карпатська Україна на чолі з президентом – активним просвітянином-педагогом Августином Волошиним. Щоб зрозуміти, які ідеї національного відродження в минулому освіти на Закарпатті не втратили своєї ваги й у цей час, оглянемо коротко стан національного виховання в сучасній Україні. Національна ідея як стержень усього навчально-виховного процесу, незважаючи на багатовіковий досвід суспільства в боротьбі за неї, і на цей час в Україні перебуває серед актуальних завдань державної ваги. Її розвиток в сучасних умовах суспільного життя та в освіті України досліджують І. Бех, А. Бойко, П. Ігнатенко, Ю. Руденко, В. Кузь, П. Щербань. Упродовж останніх років в освіті було розроблено низку документів: «Концепція національної системи виховання», «Концепція національно-патріотичного виховання», «Концепція громадянської освіти та виховання в Україні», проте жоден з них не був розгорнутий і не втілювався в конкретні кроки з реалізації через зміну векторів у розвитку держави і, відповідно, освітньої політики, через різні уявлення правлячих еліт на ідеологію та напрями розвитку освіти. Як зазначає В.М. Розін, «перехідність епохи ставить педагогіку в надзвичайно складну ситуацію, оскільки стає неможливим зрозуміти, кого школа повинна формувати, які є ідеали освіченої людини; як наслідок, труднощі і коливання у визначенні цілей і змісту освіти».

У новій «Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді», прийнятій в освіті України у 2015 р., зазначається, що «на етапі розвитку України, коли існує пряма загроза денационалізації, втрати державної незалежності, ... виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого і здійснення системних заходів, спрямованих на посилення патріотичного виховання дітей та молоді – формування нового українця, щодіє на основі національних та європейських цінностей».

Виходячи з цього, варто використати надбання досвіду педагогічних товариств Закарпаття дорадянського періоду щодо формування патріота громадянина, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків та до успадкування духовних і культурних надбань свого народу, досягнення високої культури взаємин, а саме: виходити з того, що національно свідому особистість може виховати тільки національно свідомий учитель та сім'я і суспільство, де свято шануються національні святині, де подається гідний приклад підрастаючому поколінню діяти морально, де духовні вияви людини не заглушено матеріальним та низьким.

Москаленко Дар'я Андріївна

Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця

Науковий керівник: Мкртічян Оксана Альбертівна, кандидат педагогічних наук, доцент

Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця

ПИТАННЯ МОТИВАЦІ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Проблема мотивації, мотивів поведінки та діяльності студентів є однією із найактуальніших в сучасному освітньому просторі. Вона завжди є пусковим механізмом будь-якої діяльності або праці. В навчанні студентів мотивація – найбільш безперечний і досліджуваний фактор успішності навчання, а